

УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Факультет інформаційних технологій та управління

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Приймальною комісією

Протокол № 4 від 29.01.18 р.

Голова Приймальної комісії

В.О. Огнев'юк

ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

ОР:	перший (бакалаврський)
Галузь знань:	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність:	073 «Менеджмент»
На базі:	ОКР «Молодший спеціаліст»

ПОГОДЖЕНО
Проректор
з науково-методичної та навчальної
роботи

О.Б. Жильцов

РОЗГЛЯНУТО І ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри управління
Протокол № 1 від 10.01.18 р.

В.Р. Міляєва

КИЇВ – 2018

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма фахових випробувань зі спеціальності 073 «Менеджмент» є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою управління Факультету інформаційних технологій та управління на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра, галузь знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент».

Програму розроблено з урахуванням рекомендацій Міністерства освіти і науки України.

Фахові випробування проводяться за основними дисциплінами навчального плану підготовки абітурієнтів на базі здобутого ОКР «молодший спеціаліст». Програма визначає перелік питань, обсяг, складові та технологію оцінювання знань абітурієнтів під час вступу на третій курс спеціальності 073 «Менеджмент».

Мета фахових випробувань – перевірка теоретичної та практичної підготовки абітурієнтів на базі здобутого ОКР «молодший спеціаліст» і відповідності її вимогам підготовки студента спеціальності «Менеджмент».

Вступні фахові випробування проводяться в письмовій формі та передбачають відповіді на два теоретичних питання та виконання практичного завдання. Практичне завдання представлено у вигляді ситуаційної вправи. Відповідь на нього дозволить встановити рівень підготовки абітурієнта та його потенціал і можливості для навчання на спеціальності 073 «Менеджмент».

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ

Кількість балів (max – 100)	Критерії
90 – 100	Виставляється за глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих джерелах; вміння аналізувати явища, які вивчаються, у їхньому взаємозв'язку і розвитку, чітко і лаконічно; логічно і послідовно відповідати на поставлені запитання; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.
82 – 89	Виставляється за ґрунтовні знання навчального матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені запитання; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язування практичних задач.
75 – 81	Виставляється за міцні знання навчального матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені запитання, які, однак, містять певні неточності; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.
69 – 74	Виставляється за посередні знання навчального матеріалу, мало аргументовані відповіді, слабе застосування теоретичних положень при розв'язанні практичних задач.
60 – 68	Виставляється за слабкі знання навчального матеріалу, неточні або мало аргументовані відповіді, з порушенням послідовності викладання, за слабе застосування теоретичних положень при розв'язанні практичних задач.
1 – 59	Виставляється за незнання значної частини навчального матеріалу, істотні помилки у відповідях на запитання, невміння орієнтуватися під час розв'язання практичних задач, незнання основних фундаментальних положень.

ПРОГРАМА

Місце та роль менеджменту в економічній науці. Сутність і зміст менеджменту, його унікальність, складність та обмеження. Об'єкти та суб'єкти менеджменту. Сфери менеджменту. Якості менеджера. Риси організації. Характеристика системного, процесного та ситуаційного управління. Ролі менеджера, закони ефективності його функціонування.

Закони, принципи, особливості функцій менеджменту. Історія розвитку менеджменту.

Ранні теорії менеджменту. Підходи до управління. Сучасні напрямки розвитку науки управління. Принципи управління Анрі Файоля. Концепція ідеальної бюрократії М. Вебера. Поведінкова (неокласична) теорія (підхід) менеджменту. Представники поведінкової теорії менеджменту. Кількісний підхід (школа науки управління), його об'єкти. Представники кількісного (процесного) підходу у менеджменті.

Структура системи управління. Основні функції управління: планування, організація, мотивація, контроль. Циклічна модель М. Портера.

Методи управління та їх характеристика: організаційні методи управління, економічні методи, соціально-психологічні методи, методи контролю за результатами. Процес прийняття рішень.

Використання математичних моделей, графіків, діаграм для кількісних прогнозів.

Сутність планування. Планування основних видів управлінської діяльності: розподілу організаційних ресурсів (фондів, високопрофесійних управлінців, соціальних технологій), адаптації до зовнішнього середовища з метою поліпшення відносин системи соціальних служб з їх оточенням, внутрішньої координації для досягнення ефективної інтеграції внутрішніх дій, усвідомлення організаційних стратегій менеджерами соціальної сфери.

Вимоги до планування: зрозумілість і сприйняття основних положень стратегії роботи керівництвом і виконавцями; пріоритети перспектив розвитку соціальної роботи над груповими та індивідуальними цілями; опора на результати досліджень та фактичні дані; можливість залучення фахівців для

виконання певних завдань соціальної роботи; поєднання цілісності та динамізму і гнучкості у досягненні цілей.

Модель процесу планування роботи: розробка місії організації; формулювання цілей; оцінювання і аналіз зовнішнього середовища; управлінське обстеження сильних і слабких сторін організації; аналіз стратегічних альтернатив; вибір стратегії; оцінювання стратегії щодо її відповідності місії; реалізація стратегії; корекція місії.

Сутність і зміст організації управління. Основні вимоги до організації управління: організаційне забезпечення рішень, що приймаються; персональна відповідальність; висока виконавча дисципліна; удосконалення організації спільної діяльності. Сутність делегування повноважень, основні вимоги до його здійснення.

Організаційна структура організації: лінійна, функціональна, лінійно-функціональна, штабна, матрична, дивізійна.

Основні напрямки організації управління: вивчення та розподіл інформаційних потоків при підготовці та прийнятті рішень; механізм обґрунтування, прийняття і зміни цілей, виявлення неузгоджень між дійсними та задекларованими цілями роботи; мотивація діяльності управлінського персоналу; вирішення внутрішньо системних конфліктів.

ОРІЄНТОВНІ ПИТАННЯ

1. Розкажіть про місце та роль менеджменту в економічній науці.
2. Поясніть основні принципи поведінкових теорій лідерства.
3. Назвіть та охарактеризуйте функції менеджменту.
4. Опишіть основні фактори, що впливають на прийняття рішень.
5. Охарактеризуйте менеджмент як вид професійної діяльності.
6. Поясніть які використовують інструменти менеджменту для обґрунтування рішень в умовах невизначеності.
7. Поясніть сутність планування як функції управління.
8. Сформулюйте фактори, що визначають якість прийнятого рішення, спираючись на знання змісту етапів раціональної технології прийняття рішень.
9. Розкрийте сутність менеджменту, його особливості та функції.
10. Поясніть механізм впливу ряду внутрішніх та зовнішніх факторів.
11. Дайте характеристику теорії трудової мотивації Ф.Герцберга.
12. Охарактеризуйте основні вимоги до організації управління
13. Розкрийте сутність «управління за цілями».
14. Розкажіть яку роль відіграє оцінювання результатів роботи працівників на основі обліку корисності витрат робочого часу, праці та складності роботи
15. Розкрийте зміст теорії ієрархії потреб А.Маслоу.
16. Назвіть основні критерії та показники ефективної управлінської діяльності.
17. Поясніть, у чому полягає принцип моделі Портера-Лоулера.
18. Опишіть роль контролю як функції управління: сутність і принципи.
19. Охарактеризуйте теорію очікувань В.Врума.
20. Розкажіть яку роль відіграють фактори та обмеження в комунікації.
21. Охарактеризуйте основні елементи та етапи комунікації.
22. Назвіть основні вимоги до планування як функції менеджменту.
23. Поясніть «Теорію справедливості» Стейсі Адамса.
24. Розкрийте суть сучасних систем оцінки та аналізу в менеджменті.
25. Назвіть основні принципи побудови моделей бізнес-процесів.
26. Охарактеризуйте фактори, які впливають на вибір системи контролю в організації..
27. Поясніть механізм впливу ряду внутрішніх та зовнішніх факторів.
28. Зіставте теорії А.Маслоу та Ф.Герцберга. У чому ці теорії суперечать одна одній?
29. Назвіть основні функції менеджменту.
30. Визначте основні критерії та показники ефективної управлінської діяльності.

31. Охарактеризуйте теорію потреб Д. Мак-Клеланда.
32. Наведіть приклади вітчизняних підприємств (організацій), які вибрали:
або стратегію контролю над витратами, або стратегію диференціації,
або стратегію фокусування.
33. Сформулюйте ключові фактори успіху для організації по ремонту
телевізійної техніки для населення (4-5 факторів)
34. Назвіть основні відмінності теорій А. Маслоу та Ф. Герцберга.
35. Розкрийте еволюцію поглядів на сутність менеджменту.

ПРИКЛАДИ СИТУАЦІЙНИХ ВПРАВ

Ситуаційне завдання 1.

Ви менеджер по персоналу. У вашу фірму прийшла молода здібна жінка, бажаючи стати торговим агентом. Рівень її кваліфікації значно вищий, ніж у претендентів-чоловіків на цю посаду. Але прийом її на роботу неминує викличе негативну реакцію з боку ряду ваших торгових агентів, серед яких жінок немає, а також може роздосадувати деяких важливих клієнтів фірми.

Питання :

1. Чи візьмете ви цю жінку на роботу? Чому?
2. Ваше розуміння корпоративної соціальної відповідальності.

Ситуаційне завдання 2.

Ви менеджер по виробництву на фірмі, що випускає холодильники. Нещодавно ви дізналися, що конкуруюча фірма надала своїм холодильникам властивість, якої у ваших холодильниках немає, але воно зробить великий вплив на збут. Наприклад, в холодильниках "NO FROST" тепер можна зберігати продукти не лише у вакуумній упаковці, але і звичайні, не боячись їх усихання. На щорічній спеціалізованій виставці фірми-конкурента буде офіс для гостей, і на одному з прийомів для своїх дилерів глава фірми розповість їм про цю нову властивість холодильника і про те, яким чином це було досягнуто. Ви можете послати свого співробітника на цей прийом під виглядом нового дилера, щоб дізнатися про нововведення.

Питання :

1. Чи підете ви на такий крок?
2. Ваше бачення шляхів задоволення інформаційних потреб фірми.

Ситуаційне завдання 3.

У економічній літературі викладається думка про те, що є базові напрями в роботі менеджера якою б областю він не займався. Їх результатом є інтеграція ресурсів для підтримки життєздатності і розвитку організації.

По-перше, менеджер встановлює цілі. Він визначає конкретні завдання і шляхи їх рішення для досягнення цілей.

По-друге, менеджер організовує фірму як систему на їх виконання. Він аналізує види діяльності, рішення, необхідні для досягнення цілей. Потім виявляє проблеми, ставить завдання, групує проблеми й завдання та доручає конкретним співробітникам їх виконання.

По-третє, менеджер створює систему контролю.

Питання:

1. Чи усі головні аспекти різноманітної діяльності сучасного менеджера тут враховані?
2. Які напрями в роботі менеджера є пріоритетними? Які особливості в діяльності менеджера у вітчизняних умовах ви хотіли б відмітити?

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Білецька К. В. Основи менеджменту : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. III-IV рівнів акредитації / К. В. Білецька ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк : СХУ ім. Лесі Українки, 2013. – 226 с.
2. Бутко М. П. Виробничий менеджмент : підручник / М. П. Бутко. – К. : ЦУЛ, 2015. – 400 с.
3. Гуменюк В.І. Менеджмент організацій: навч. посіб./ В.І. Гуменюк та ін.. – К.: Знання, 2012. – 503 с.
4. Ігнат'єва І. А. Менеджмент організацій (малого та середньобізнесу) : підручник / І. А. Ігнат'єва, О. М. Паливода, Р. В. Янковой. – К. : КНУТД, 2014.
5. Жук А. В. Основи менеджменту : конспект лекцій / Жук А. В. ; Ніжин. держ. ун-т ім. М. Гоголя. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2010. – 215 с.
6. Корпоративна соціальна відповідальність: підручник / О. Гирик, О.Денис, О. Дубовик, І. Жеребило, А. Зінченко, Н. Реверчук, М. Саприкіна, Р. Семів, З. Скринник, К. Телюк; за заг.ред. д-ра екон.наук, проф. Т.С. Смовженко, д-ра екон.наук, проф.А.Я. Кузнецової. — К.: УБС НБУ, 2009. – 365 с.
7. Кузьмін О.Є. Теоретичні та прикладні засади менеджменту : навч. посіб. / О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник. – 3-є вид., допов. і перероб. – Л. : Нац. ун-т «Львів, політехніка»; «Інтелект-захід», 2007. – 384 с.
8. Кредісов А. І. Історія вчень менеджменту: Підручник для вищ. навч. закладів. – К.: Знання України, 2010. – 300 с.
9. Менеджмент : навч. посіб. / [Г. Є. Мошек, М. М. Ковальчук, Ю. В. Поканевич, та ін.]; за заг. редакція Г. Є. Мошека. – К. : Ліра-К, 2015. – 550 с.
10. Окорський В. П. Основи менеджменту : навч. посіб. / В. П. Окорський ; Нац. ун-т водного госп-ва та природокористування. – Рівне : НУВГП, 2009. – 400 с.
11. Осовська Г. В. Менеджмент організацій : підручник / Г. В. Осовська, Л. Ц. Масловська, О. А. Осовський. – К.: Кондор-Видавництво, 2014. – 366 с.

12. Осовська Г. В. Менеджмент : підручник / Г. В. Осовська, О. А. Осовський. – К. : Кондор-Видавництво, 2015. – 563 с.
13. Основи менеджменту : практикум : навч. посіб. / В. П. Окорський [та ін.] ; за ред. В. П. Окорського ; Нац. ун-т вод. госп-ва та природокористування. – Рівне : НУВГП, 2011. – 498 с.
14. Сидорчук О. Г. Основи менеджменту : навч. посіб. / О. Г. Сидорчук, І. І. Артим ; Львів. регіон. ін-т держ. упр. Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України. – Л. : [ЛРІДУ НАДУ], 2011. – 215 с.
15. Стадник В.В., Йохна М.А. Менеджмент :Підручник –К.: Академвидав, 2007. – 471 с.
16. Удовенко В. С. Основи менеджменту : конспект лекцій / В. С. Удовенко ; Національний технічний ун-т України "Київський політехнічний ін-т". – К. : НТУУ "КПІ", 2008. – 180 с.
17. Чайка Г. Л. Самоменеджмент менеджера : навч. посіб. / Г. Л. Чайка. – К. : Знання, 2014. – 422 с.
18. Щербина О. В. Менеджмент. Презентаційний курс : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О. В. Щербина ; Держ. вищ. навч. закл. "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". – К. : КНЕУ, 2012. – 228 с. : рис., табл. - (МВА-studio) (Центр магістерської підготовки)

Додаткова:

1. Галушка З.І. Стратегічний менеджмент: навч.-метод. посібник / З.І. Галушка, І.Ф.Комарницький. – [2-е вид., доп. та перероб.] - Чернівці: ЧНУ, 2011. – 240 с.
2. Комарницький І.Ф. Антикризове управління підприємством: теорія та практика: навч. посіб. / І.Ф. Комарницький, Ю.О.Терлецька. – Чернівці: ЧНУ, 2012. – 248 с.
3. Кравченко А. И. История менеджмента: Учеб. Пособие для студ. вузов. — М.: Академ. проект, 2000. — 352 с.
4. Основы менеджмента : [Учебник]: Пер. с англ. / М.Х. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедоури ; Общ. ред. и вступ. ст. Л. И. Евенко. - 3-е изд. - М. : Дело, 2002.
5. Старченко В.Г. Операційний менеджмент: навч. посіб. / В.Г. Старченко, І.В. Калінько, І.А. Косач. – К. : Кондор-Видавництво, 2015. – 264 с.
6. Череп А.В. Інноваційний менеджмент: підручник / А.В. Череп, Т.В. Пуліна, О.Г. Череп. – К. : Кондор-Видавництво, 2014. – 452 с.
7. Черчик Л.М. Менеджмент продуктивності: конспект лекцій / Л.М. Черчик. – Луцк: СНУ ім. Лесі Українки, 2014. – 114 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.esnuir.eenu.edu.ua/bitstream/123456789/5658/3/men_prod_kl.pdf